

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 422

TE-palvelut 2024 -uudistus ja Pirkanmaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilun tilannekatsaus

TRE:3720/00.01.03/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Valmistelijan yhteystiedot

Työllisyysjohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

TE-palvelut 2024 -uudistuksen ja Pirkanmaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilun tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Teppo Rantaselle sekä työllisyysjohtaja Regina Saarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Aleksi Jäntti poistui kokouksesta.

Perustelut

Maaliskuun alussa käynnistyneissä työllisyyden kuntakokeiluissa tavoitellaan eri palveluiden parempaa yhteensovittamista ja tehokkaiden palveluiden järjestämistä. Kuntakokeiluja jatketaan vuoden 2024 loppuun asti ja niiden kautta edetään valtiollisten työ- ja elinkeinopalvelujen kunnallistamiseen. TE-palvelut siirtyvät kokonaan kunnille vuoden 2024 aikana. Uudistukseen liittyvän hallituksen esityksen valmistelu on käynnissä ja se lähtee lausunnolle helmikuussa 2022. Muutos etenee kolmen vaiheen kautta, jotka sisältävät työllisyyskokeilun lisäksi laaja-alaisia palveluihin liittyviä lakimuutoksia vuonna 2022. Merkittävin näistä uudistuksista on pohjoismainen työvoimapalvelumalli, jota resursoidaan henkilöstövoimavarojen lisäyksellä valtiolta syksyn 2021 aikana. Kolmantena vaiheena on tehtävien pysyvä siirto kunnalle tai useammasta kunnasta muodostuvalle yhteistoiminta-alueelle vuonna 2024. Vuonna 2022-2023 toimeenpantavat työllisyys- ja elinkeinopalvelujen lakisääteiset uudistukset tulee huomioida myös työllisyyden edistämisen kuntakokeilualueella. Pirkanmaalla työllisyyden edistämisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kuntakokeilun muodostaa 21 kuntaa. Toiminta perustuu kokeilulainsäädäntöön ja toimijoiden välisiin sopimuksiin.

Marinin hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. TE-palvelujen kunnallistamiseen liittyviä keskeisiä valmistelussa olevia asioita ovat kuntien ohjaus ja tiedolla johtaminen, kuntien kannustava rahoitusmalli, järjestämisvastuun määrittäminen kuntien ja valtion kesken sekä kuntayhteistyö, palvelujen määrittäminen, tietojärjestelmäarkkitehtuuri, TE-henkilöstön liikkeenluovutus sekä uudistuksen vaikutukset TE-toimistoihin, ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen.

Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut toimii palvelujen ja tehtävien luovuttajana käynnistävälle hyvinvointialueelle. Kahden reformin yhdyspinta tulee valmistella työllisyys- ja kotoutumispalvelujen sekä sosiaali- ja terveystyöpalvelujen välillä vuosien 2021 ja 2022 aikana. Yhdyspinta sisältää rakenteiden johtamisen ja kehittämisen lisäksi asiakaspalveluun liittyviä merkittäviä muutoksia, jotka on Tampereella huomioitava osana molempien uudistusten valmistelua. Yhdyspinta sisältää mm. yhteisesti laadittavia asiakkaiden lakisäätteisiä työllistymissuunnitelmia (aktivointisuunnitelmat, monialaisten palvelujen suunnitelmat ja kotouttamissuunnitelmat). Lisäksi sosiaalihuoltolain mukaisen kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu siirtyy kaupungilta hyvinvointialueelle.

Työmarkkinatilanne

Kaupungin koostaman työllisyyskatsauksen mukaan Tampereen työttömyysaste oli heinäkuun lopussa 14,1 prosenttia. Koko maan työttömyysaste oli samaan aikaan 12,1 prosenttia. Vertailussa kuuden suurimman kaupungin kesken vain Espoon työttömyysaste 12,0 prosenttia oli Tamperetta alempi. Tampereella työttömien määrä on vähentynyt vuoden takaiseen ajankohtaan verrattuna 5 413 työnhakijalla. Avoimia työpaikkoja oli heinäkuussa 6 867, jossa on lisäystä viime vuoden vastaavaan 3 471. Merkittävää on, että koronasta johtuen pitkäaikaistyöttömyys on lisääntynyt. Pitkäaikaistyöttömien määrä Tampereella on 5 413, lisäystä vuoden takaiseen on 1 661. Nuorten työttömyys on laskenut. Alle 25-vuotiaita nuoria työttömiä oli heinäkuussa 2 520, vähenemää vuoden takaiseen vastaavaan ajankohtaan oli 1 237 henkilöä. Elo-syyskuun tilastossa nuorten työttömyys tulee laskemaan edelleen, kun mm. kesätyönhakijat ja opiskelemaan lähtevät nuoret vähentävät työttömien nuorten määrää.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilu

Pirkanmaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilu valmisteltiin ja käynnistyi korona-aikana. Maaliskuussa 2021 kokeilukuntien työnjohdon alle kuntien määrittämiin tehtäviin siirtyi Pirkanmaalla 170,7 henkilötyövuotta TE-taustaista henkilöstöä. Tampereelle siirtynyt henkilöstömäärä sisältäen muiden kuntien keskitetyt palvelut oli 111,3 htv. Huomattavaa siirtyneessä henkilöstössä on ollut se, että noin 40 prosentilla ei ollut kokeilulain edellyttämää aikaisempaa kokemusta TE-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimiston työstä ja edellä mainittu henkilöstö on määräaikaista. Virkasuhteet päättyvät 31.12.2021. Keväällä 2022 käynnistyvä pohjoismainen työvoimapalvelumalli vakinaistaa avoimen haun kautta henkilöstöä TE-toimistoihin ja sitä siirretään myös kokeilualueelle. Vuoden 2022 alussa Pirkanmaan kokeilussa työskentelee 198 henkilötyövuotta (Tampere 128 htv) TE-taustaista henkilöstöä. Pohjoismainen työvoimapalvelumalli tuo Tampereelle 16 henkilötyövuotta lisää verrattuna vuoden 2021 henkilöstöresursseihin. Kevään ja syksyn 2021 rekrytointiprosessit ja uuden henkilöstön koulutus ja perehdytys pidentää kokeilun käynnistymisvaihetta vuoden 2021 loppuun.

Pirkanmaan kuntien vastuulle siirtyi 1.3.2021 TE-toimistolta 28 230 heikommassa työmarkkina-asemassa olevan työttömän ja työvoimapalveluissa olevan asiakkaan lakisääteiset TE-palvelut. Tampereelle siirtyneiden asiakkaiden määrä oli 17 670. Kokeilun asiakasmäärä kasvaa koko ajan, koska työllistyneitä työnhakunsa voimassa pitäviä työnhakijoita ei siirretä TE-toimistoon. 31.8.2021 Tampereella kokeilussa oli 18 003 asiakasta, joista työttömänä työnhakijana oli 10 589 (vastaava määrä heinäkuussa oli noin tuhat suurempi). Koulutuksessa olevia työnhakijoita oli 2 302, työkokeilussa 339, työllistymistä edistävässä palvelussa (mm. kuntouttava työtoiminta) 1 814, työllistettynä 820 ja työssä yleisillä työmarkkinoilla 1 840. Alkaneita palveluja heinäkuun loppuun mennessä on ollut Tampereella 5 702.

Työllistyessään kokeilun asiakas voi joko päättää työnhakunsa tai jättää sen voimaan. Työllistymisen vuoksi työnhakunsa on päättänyt kokeilun aikana Tampereella 1 772 asiakasta. Lähes 2 000 asiakasta on päättänyt työnhakunsa niin, että he eivät ole ilmoittaneet haun päättämisen syytä. Vaikka tarkkaa lukumäärää on mahdoton sanoa, niin voidaan olettaa, että varsin moni näistä on työllistynyt. Kokeilun alkaessa kaikki työssä olevat asiakkaat jäivät TE-toimiston asiakkaiksi. Elokuun lopulla kokeilun asiakkaana oli jo 1 800 työssä olevaa asiakasta, joiden työnhaku oli voimassa. Koska työssäkäynti nykyään on varsin dynaamista (esim. määräaikaiset työsuhteet, osa-aikatyö, nollatuntisopimukset jne.), niin yhteensä 4 350 asiakasta on kertonut työllistyneensä kokeilun aikana ainakin tilapäisesti. Yleisille työmarkkinoille työllistymisen lisäksi kahdeksansataa kokeilun asiakasta on sijoitettuna työllisyystoimin (esim. palkkatuki tai starttiraha). Lomautus on päättynyt 840:n asiakkaan osalta. Syksyn tullen monet asiakkaat ovat aloittaneet opiskelun ja 530 asiakasta aloitti elokuussa opiskelut muuten kuin työttömyysetuudella. Näistä 380 päätti työnhakunsa.

Säännöllisesti kerättävä asiakaspalaute kaikissa Pirkanmaan kokeilukunnissa on ollut erittäin hyvää. Työntekijäkokemus Pirkanmaan kokeilusta sekä TE-taustaisen että kuntataustaisen henkilöstön osalta on ollut varsin hyvää ottaen huomioon massiiviset toimintamalli- ja tehtävänkuvamuutokset korona-aikana. Riskienhallinnan kannalta siirtymävaihe kokeiluun onnistui varsin hyvin, eikä esimerkiksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

asiakkaiden työttömyysetuuksiin tai palveluihin tullut katkoksia. Asiakkaille on nimetty OMA-valmentajat.

Asiakkaiden ohjaus työllistymistä edistäviin palveluihin on jatkuvaa. Asiakasohjauksen volyymeissä ilmennyt kesäkauden lasku on taittunut elokuussa. Muuten asiakasmäärät palveluissa ovat pysyneet elokuun ajan melko vakaina mutta omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella on noussut 150 asiakkaalla. Kuntouttavan työtoiminnan toteutuneita työtoimintapäiviä on vuonna 2020 ollut keskimäärin kuukaudessa 12 646 päivää. Vuonna 2021 keskiarvo kuukaudessa (1-8/2021) on ollut 14 452 päivää. Työtoimintapäivien määrä on kasvamassa noin 21 000 päivällä viime vuoteen verrattuna. Syksyn aikana työnvälityksen, koulutukseen ja palveluihin ohjauksen odotetaan merkittävästi kasvavan. Pääpainopisteenä työllisyyden kuntakokeilussa on työvoiman saatavuuden kohtaantohaasteisiin vastaaminen ja työvoimapulan lievittäminen.

Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu vaikuttaa kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuuteen merkittävästi. Kaupungin työmarkkinatukikustannukset tammi-heinäkuussa olivat 17,7 milj. euroa, mikä on 1,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020 vastaavana ajankohtana.

Työllisyyden kuntakokeilussa kunnilla on käytössä kokeilulain mahdollistamana kaikki aktivointitoimet. Niitä käytetään, yksilöllisin perustein lakisääteisessä työllistymissuunnitelmassa sopien, jos asiakkaan työllistyminen avoimille työmarkkinoille ei ole mahdollista. Työllisyydenhoidon aktivointitoimien (palkkatukityö, omaehtoinen opiskelu, työvoimakoulutus, työkokeilu ja kuntouttava työtoiminta) aikana kunnan työmarkkinatuen maksuosuus poistuu, jolloin työttömyysetuuden ja palveluihin liittyvän kulukorvauksen maksaa valtio.

Korona-ajalla on ollut merkittävä vaikutus työllistymistä edistävien toimien järjestämiseen työmarkkinoilla mm. erilaisten sulkujen takia. Kuntouttavan työtoiminnan palvelu muutettiin koronasulun aikana nopeasti etäpalveluksi siltä osin, kun se oli asiakaskunta huomioiden mahdollista. Asiakkaiden aktivointi työllistymistä edistäviin palveluihin on kuitenkin Pirkanmaan kokeilussa ja Tampereella varsin korkea verrattuna muuhun maahan.

Vaikka suurin syy työmarkkinatuen nousuun on koronasta johtuva pitkäaikaistyöttömyyden kehitys, kokonaisuuteen vaikuttaa myös koronasta johtuva päätoimisten yrittäjien väliaikainen työmarkkinatuki ja ratkaisu siirtää se osittain kuntien maksettavaksi. Välillä 03/2020 - 07 /2021 Tampereella maksettiin korona-ajan yrittäjien väliaikaista työmarkkinatukea 3,2 milj. euroa. Yrittäjien työmarkkinatuki oli Tampereella 4,0 prosenttia kaikesta maksetusta työmarkkinatuesta ko. jakson aikana. Kaikkiaan tukea sai 811 henkilöä. Yrittäjien työmarkkinatuesta kuntaosuutena maksettiin 1,7 milj. euroa. Kunnan osuus oli yrittäjien tuesta Tampereella 54,3 prosenttia ja valtion osuus 45,7 prosenttia. Kaikesta ko. ajanjaksolla maksetusta työmarkkinatuen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

kuntaosuudesta yrittäjien tuen osuus oli Tampereella 3,7 prosenttia. Tuki on työmarkkinatuen kannusteisiin nähden linjaton, sillä kunnan työmarkkinatuen maksuosuuden peruste on työttömyys. Tuki tulisi päätoimisen yrittäjyyden aikana kannustejärjestelmän mukaisesti kustantaa kokonaan valtion varoista. Yrittäjien työmarkkinatuki jatkuu edelleen. Niiden päätoimisten yrittäjien osalta, joista kunnan maksuosuus on 70 prosenttia, kasvaa koko ajan. Kohderyhmän palvelut ovat TE-toimiston järjestämisvastuulla.

Tiedoksi

Teppo Rantanen, Regina Saari, Tuula Mikkonen

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 28.9.2021 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 27.9.2021.

Tampere
27.09.2021

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§422

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)